

De Standaard donderdag 11 mei 2006

„Ik hoop dat er meer naar verpleegsters geluisterd wordt"

In navolging van de Leif-artsen komen er Leif-verpleegkundigen. Els Op de Weerdts heeft zich als eerste ingeschreven voor de cursus. „Als mijn proces tot gevolg heeft dat de palliatieve zorg verbetert, dan is mijn miserie niet voor niets geweest."

'EEN arts weet dat een patiënt lijdt, maar een verpleegkundige maakt het van dichtbij mee. Daarom is het de hoogste tijd dat zij beter opgeleid worden om om te gaan met het levenseinde.' Dat zegt klinisch psycholoog en rouwspecialist Manu Keirse. Hij is, samen met Wim Distelmans, een van de initiatiefnemers van de opleiding van Leif-verpleegkundigen. Leif staat voor LevensEinde Informatie Forum.

De bedoeling is om de verpleegkundigen meer vertrouwd te maken met alle aspecten van het levenseinde. Elke cursist kan daarna in het ziekenhuis of rusthuis optreden als aanspreekpunt voor andere verpleegkundigen. Het initiatief komt in navolging van een cursus voor Leif-artsen en een Leif-lijn waar iedereen terecht kan voor vragen over euthanasie, palliatieve zorg enzovoort.

Dat verpleegsters behoefte hebben aan zo'n opleiding, staat buiten kijf. „Verpleegkundigen krijgen veel te maken met beslissingen rond het levenseinde", zegt Johan Bilsen die verpleegkundigen opleidt. „Uit studies blijkt dat ze bij de helft van de euthanasiegevallen betrokken zijn. Ze zitten daarbij in een weinig comfortabele positie. Want hoe je het ook draait of keert, een verpleegkundige blijft een ondergeschikte van een arts en het is dan niet makkelijk om je mening te verkondigen."

„Tegelijk hebben de verpleegkundigen het meeste contact met de patiënt. Vaak weten ze beter en sneller wat de patiënt echt wil. Toch zijn ze niet goed genoeg opgeleid om daar op een adequate manier mee om te gaan. Tijdens de opleiding wordt weinig aandacht besteed aan communicatie rond het levenseinde. Ze leren wel correct hun taak uit te voeren, maar er is weinig aandacht voor ethische en juridische reflecties. Precies dat willen we in deze cursus aansnijden."

Dat de cursus nu van start gaat, is niet toevallig. Hij komt enkele maanden na het geruchtmakende assisenproces tegen verpleegster Els Op de Weerdts die ervan beschuldigd werd haar tante vermoord te hebben door te snel een dosis morfine toe te dienen. Op de Weerdts werd vrijgesproken waardoor ze meteen uitgroeide tot het boegbeeld van de strijd voor een betere regeling van het levenseinde.

Op de Weerdts heeft zich als eerste ingeschreven voor de cursus. Ze wil met haar inzet steun geven aan de uitbouw van de palliatieve zorg in Vlaanderen, zegt ze. De verpleegster uit Duffel is sinds vorige week ook opnieuw aan de slag, ditmaal als nachtverpleegster in een rusthuis.

„Eigenlijk heb ik liever dat mijn verleden wordt vergeten en dus engageerde ik mij beter niet. Maar ik kan niet anders dan professor Distelmans te steunen, na alles wat hij voor mij heeft gedaan." Distelmans getuigde op het proces in haar voordeel. „Als verpleegsters voortaan beter opgeleid worden, dan is mijn proces niet voor niets geweest."

Op de Weerdts vreest dat een cursus alleen niet zal volstaan, ook de mentaliteit van artsen en ziekenhuisdirecties moet veranderen. „Van verpleegkundigen wordt verwacht dat ze doen wat men ze vraagt. Het wordt vaak niet geapprecieerd als je niet akkoord gaat met de beslissing van een

arts. In de praktijk is dus er nog veel werk aan de winkel, en dat is niet allemaal op te lossen met een cursus."

www.leif.be

Van onze redacteur Dominique Minten